

ХАРКІВСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД

Проспект Правди, 13, місто Харків, 61058, тел. 702-20-00, тел/факс (057) 702-20-21
E-mail: inbox@hra.arbitr.gov.ua Код ЄДПРПОУ 26018612

16 ТРА 2016 № 09-88 007394

Президенту України
Порошенку П.О.
01220, м.Київ, вул.Банкова, 11

Голові Верховної Ради України
Парубію А.В.
01008, м.Київ, вул.Грушевського,5

Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.
01008, м.Київ, вул.Грушевського, 12/2

Голові Державної судової
адміністрації України
Холоднюку З.В.
01601, м.Київ, вул.Липська,18/5

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Шановні панове Президенте, Голово Верховної Ради України, Прем'єр-міністре та Голово Державної судової адміністрації України!

Просимо Вас розглянути відкритий лист працівників апарату Харківського апеляційного господарського суду та вжити конкретних заходів для вирішення ситуації у сфері нарахування та виплати заробітної плати працівникам апарату суду з метою недопущення звуження змісту та обсягу гарантованого Конституцією України права на гідну оплату праці, з урахуванням нижчевикладеного.

14 жовтня 2014 року прийнятий Закон України № 1697-VII «Про прокуратуру», що набрав чинності 26 жовтня 2014 року. Пунктом 5 розділу XII «Прикінцеві положення» цього Закону було внесено зміни до частини першої статті 144 Закону України від 07 липня 2010 року № 2453-УІ «Про судоустрій і статус суддів», а саме: її було доповнено абзацом другим такого змісту: «При цьому розмір посадового окладу працівника апарату суду, посада якого віднесена до шостої категорії посад державних службовців, установлюється в розмірі 30 % посадового окладу судді місцевого суду. Посадові оклади працівників апарату суду, посади яких віднесені до кожної наступної категорії

посад державних службовців, установлюються з коефіцієнтом 1,3 пропорційно посадовим окладам працівників апарату суду, посади яких віднесені до попередньої категорії посад державних службовців».

При цьому підпунктом 2 пункту 13 розділу XIII «Перехідні положення» Закону України «Про прокуратуру» Кабінету Міністрів України було доручено у двомісячний строк з дня, наступного за днем опублікування цього Закону, внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом, у тому числі з метою забезпечення збільшення видатків Державного бюджету України на оплату праці працівників апаратів судів та встановлення їм посадових окладів у розмірі, не меншому за передбачені Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

Таке правове регулювання означає, що з 26 жовтня 2014 року за працівниками апарату судів було визнано право на посадові оклади у нових (підвищених) розмірах.

На превеликий жаль, Кабінет Міністрів України лише 2 вересня 2015 року прийняв постанову № 644 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України», якою у новій редакції додатка 45 до постанови Кабінету Міністрів України від 09 березня 2006 року №268 (далі - постанова КМУ № 268) було викладено схему посадових окладів керівних працівників і спеціалістів апарату апеляційних судів. Ця постанова набрала чинності 9 вересня 2015 року. Проте лише з 01 січня 2016 року працівникам апарату суду почали стовідсотково нараховувати посадові оклади у нових (підвищених) розмірах відповідно до абзацу другої частини першої статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції Закону України від 12.02.2015 року №192-VIII «Про забезпечення права на справедливий суд», який набрав чинності з 28 березня 2015 року та додатка 45 до постанови КМУ № 268.

01 травня 2016 року набрав чинності Закон України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року № 889-VIII, відповідно до якого виключено абзац другий частини першої статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якою було регламентовано встановлення посадового окладу працівнику апарату суду, посада якого віднесена до шостої категорії посад державних службовців, у розмірі 30 відсотків посадового окладу судді місцевого суду, а посадові оклади працівників апарату суду, посади яких віднесені до кожної наступної категорії посад державних службовців, установлюються з коефіцієнтом 1,3 пропорційно посадовим окладам працівників апарату суду, посади яких віднесені до попередньої категорії посад державних службовців.

Разом з набранням чинності Законом України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року № 889-VIII, набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 06 квітня 2016 року № 292 із змінами, внесеними постановою Кабінетом Міністрів України від 5 травня 2016 року № 322, (дали – постанова КМУ № 292), якою затверджено схеми посадових окладів на посадах державної служби за групами оплати праці з урахуванням юрисдикції державних органів та перелік посад державної служби, що прирівнюються до

відповідних груп оплати праці.

Відповідно до постанови КМУ № 292 суттєво зменшені розміри посадових окладів працівників апарату суду в порівнянні з посадовими окладами, встановленими додатком 45 до постанови КМУ № 268, а саме:

посади головних спеціалістів віднесено до 7 групи оплати праці і встановлено посадовий оклад в розмірі 3274 грн. замість 5512 грн.;

посади провідних спеціалістів, старшого судового розпорядника, секретарів судових засідань віднесено до 8 групи оплати праці і встановлено посадовий оклад в розмірі 2929 грн. замість 4134 грн.;

посади секретарів суду, судових розпорядників віднесено до 9 групи оплати праці і встановлено посадовий оклад в розмірі 2412 грн. замість 4134 грн.

За змістом частин 2 та 3 статті 22 Конституції України конституційні права гарантуються і не можуть бути скасовані, а держава повинна утримуватись від прийняття будь-яких актів, які б призводили до скасування чи звуження змісту та обсягу існуючих прав та свобод.

Відповідно до частини 3 статті 51 Закону України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року № 889-VIII схема посадових окладів на посадах державної служби визначається щороку Кабінетом Міністрів України під час підготовки проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік з урахуванням юрисдикції державних органів, а також виходячи з того, що мінімальний розмір посадового окладу групи 1 у державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, становить не більше семи мінімальних розмірів посадового окладу групи 9 у державних органах, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, міст обласного значення.

Статтею 50 цього ж Закону визначено, що держава забезпечує достатній рівень оплати праці державних службовців для професійного виконання посадових обов'язків, заохочує їх до результативної, ефективної, добросовісної та ініціативної роботи.

Проте працівники апарату суду, які понад рік чекали приведення Кабінетом Міністрів України законодавчих актів у відповідність із Законом України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII, з метою забезпечення збільшення видатків Державного бюджету України на оплату праці працівників апаратів судів та встановлення їм посадових окладів у розмірі, не меншому за передбачені Законом України «Про судоустрій і статус суддів», і яким лише з 01 січня 2016 року почали стовідсотково нараховувати посадові оклади у нових (підвищених) розмірах відповідно до абзацу другого частини першої статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та додатка 45 до Постанови КМУ № 268, знову ж таки опинилися в ситуації практично дворічної давнини, коли при наявності спеціальної норми, встановленої додатком 45 до Постанови КМУ № 268, держава змушує отримувати заробітну плату, визначену постановою КМУ № 292, яка суттєво звужує та погіршує існуючі права на гідну заробітну плату державного службовця апарату суду.

Слід звернути увагу, що залучення до роботи в апараті суду та

стимулювання вже працюючих висококваліфікованих фахівців для запобігання постійної зміни працівників, що суттєво впливає на якість надання судових послуг та зменшення довіри громадськості до суду, є одним із стратегічних питань розвитку судової системи України в цілому. Вирішення даного питання залежить від запровадження законодавчих гарантій належної оплати праці.

Як вбачається із викладеного вище, законодавчі гарантії належної оплати праці працівників апарату суду в нашій державі відсутні. Крім того, під гучними гаслами євроінтеграції, новий Уряд та представники законодавчої гілки влади дозволяють собі суттєво звужувати права представників судової гілки влади, що також є неприпустимим з точки зору розподілу та балансу влади в нашій державі.

Заробітна плата є основним джерелом доходів державних службовців. Відповідно до заборон, установлених Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII, державний службовець позбавлений можливості отримувати додатковий прибуток від суміщення діяльності на державній службі з іншими видами оплачуваної діяльності, окрім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту. Підприємницька діяльність також заборонена, що є складовою антикорупційної політики.

Крім того, в реаліях сьогодення (темпи поглиблення економічної кризи, стрімке зростання цін на комунальні тарифи й товари першої необхідності тощо) розмір заробітної плати працівників апарату суду, встановлений постановою КМУ від 06 квітня 2016 року № 292 із змінами, не забезпечує належний рівень їхнього життя, суперечить вимогам часу і, найголовніше, не відповідає тим обсягам роботи та величезній відповідальності, які «лягають на плечі» державним службовцям під час виконання своїх службових обов'язків.

Зазначені дії законодавців є несправедливими і дискримінаційними стосовно працівників апарату суду, посадовий оклад яких залишається на мізерному рівні, що не відповідає вимогам статті 50 Закону України «Про державну службу».

Ми усвідомлюємо, що держава переживає нелегкий період свого розвитку, який потребує від усіх громадян розуміння складної економічної ситуації. Разом з тим, ми виступаємо проти соціальної несправедливості й вимагаємо поваги до своєї щоденної, не менш важливої для судової системи, праці.

Очевидним видається припущення про те, що у судовій системі в декілька разів зросте кількість звільнень працівників апаратів, серйозними проблемами стануть плінність кадрів та брак досвідчених фахівців. Це неодмінно призведе до суттєвого погіршення роботи всіх органів судової влади у державі.

Низький рівень заробітної плати й високі вимоги до кандидатів на посади державних службовців не мотивують до влаштування на вакантні посади працівників апарату суду.

Гідна заробітна плата працівників апарату суду — не тільки запорука належного рівня судової діяльності. Це і стабільні відрахування з бюджету для формування соціальних фондів та забезпечення соціального захисту населення.

З набранням чинності Законом України «Про державну службу в Україні» у новій редакції та постанови Кабінету Міністрів України від 05 травня 2016 року №323 «Про умови оплати працівників патронатних служб в державних органах» (далі – постанова КМУ №323) помічники суддів, помічник голови суду та помічник заступника голови суду втратили статус державного службовця як такого і набули статусу працівників патронатної служби.

Задовго до цього представники практикуючого і наукового юридичного співтовариства звертали увагу громадськості і законодавця на неприпустимість таких змін, їх сутнісної невідповідності цілям судової реформи. Адже помічники суддів виконують завдання і функції, визначені Законом для державних службовців.

Зверталася увага також на те, що патронатна служба допускається в політичних органах, якими суди, безумовно, не є.

Особливості державної служби встановлюють підвищені вимоги до працівників, їх поведінки і відповідальності за результати роботи. Це, в першу чергу, є гарантією прав і законних інтересів тих, хто користується послугами державних структур.

Таким чином, помічник судді, в силу своїх функціональних обов'язків, з метою гарантії прав кожного на доступ до правосуддя, просто зобов'язані відповідати таким підвищеним вимогам, а, отже, мати законодавчо закріплений статус державного службовця.

Крім того, тривалість щорічних відпусток працівникам патронатної служби регулюється Кодексом законів про працю України та Законом України «Про відпустки» і складає 24 календарних дні. До 1 травня 2016 року тривалість щорічної основної відпустки помічника судді складала 30 календарних днів, тривалість додаткової відпустки, в залежності від стажу державної служби – до 15 календарних днів. Вважаємо, що це також є порушенням Конституції України.

З огляду на вищенаведене, з метою збереження навчених роками кадрів, гідної оцінки праці висококваліфікованих фахівців у судових установах та запобігання погіршенню якості роботи судів, просимо Вас:

1. внести зміни, якими виключити із пункту 18 частини 3 розділу XI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року № 889-VIII абзац п'ятий щодо виключення абзацу другого частини першої статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (Матеріальне, побутове забезпечення та соціальний захист працівників судової системи. При цьому розмір посадового окладу працівника апарату суду, посада якого віднесена до шостої категорії посад державних службовців, установлюється в розмірі 30 відсотків посадового окладу судді місцевого суду. Посадові оклади працівників апарату суду, посади яких віднесені до кожної наступної категорії посад державних службовців, установлюються з коефіцієнтом 1,3 пропорційно посадовим окладам працівників апарату суду, посади яких віднесені до попередньої категорії посад державних службовців);

2. вжити невідкладних заходів щодо закріплення законодавчих гарантій належної оплати праці працівників апарату суду шляхом повернення в дію абзацу другого частини першої статті 147 Закону України «Про судоустрій і

статус суддів» та врегулювання оплати праці працівників апаратів апеляційних судів постановою КМУ від 09 березня 2006 року №268 із змінами;

3. вирішити питання щодо повернення помічникам суддів, помічнику голови суду та помічнику заступника голови суду статусу державного службовця.

**З повагою,
за дорученням зборів працівників
апарату Харківського апеляційного
господарського суду,
керівник апарату суду**

О.П.Ковальова-Мінаєва